

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Marcnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din — Plača in toži se v Ljubljani. Društvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, 15. aprila 1933.

Štev. 44.

Vstajenje

gospodarstva

V času praznika vsesplošnega oživljenja v prirodi vstaja s podvojenno silo tudi upanje, da bomo vendar enkrat doživeli srečni dan vstajenja našega gospodarstva iz leta trajajoče krize ter po njej nastalega mrtvila. Čeprav je to upanje že močno podobno le lepimi frazi, ima vendar vso upravičenost in bi moglo tudi biti kaj kmalu uresničeno, če bi le resno hoteli, da postane beseda tudi meso. Kajti vstajenje gospodarstva je odvisno le od nas samih, od našega dela in od naše vztrajnosti. Če bodo našim željam sledila tudi pozitivna in ustvarjalna dejanja, potem bo prav tako sledilo vstajenje gospodarstva, kakor nihče ne more zadržati vstajenja v prirodi. Volja, krepka in odločna volja, to je prvo, kar potrebujemo in zato je prvi pogoj za vstajenje gospodarstva optimizem, ker samo iz nje se rodi vse cvire premagujoča volja. V vstajenje gospodarstva moramo verovati in potem bo tudi prišlo.

Drugi pogoj pa je, da tudi vemo, kako bomo delali in kam usmerili svoje napore. Imeti moramo svoj jasno izdelan **gospodarski program**. Državna gospodarska politika mora biti v absolutnem skladu s potrebami in zahtevami gospodarskih krogov v vseh pokrajinah. Iz naravnih potreb vseh pokrajin, na podlagi njih naravnih zakladov ter razvojnih možnosti mora nastati kot **rezultanta vseh naših gospodarskih sil** enotni in za vso državo veljavni državni gospodarski program. Temu programu se morajo pokoriti vsa zakonodajna, vsa državna administracija, vsa državna podjetja in prav tako tudi vse samouprave. V začetku našega gospodarskega vstajenja je **enotni državni gospodarski program**.

Ozko v zvezi s tem programom, ali bolje rečeno, že nerazdružljivo z njim zvezana pa je **izvedba tega programa**. Moramo si najti sredstva, da bomo mogli ta program sploh izvrševati in tudi v tem pogledu so jasne poti, po katerih moramo iti. Te poti so tem bolj jasne, ker je vsako zunanje posojilo izključeno. Pomagati si moramo le sami, ker ni druge pomoči. In zopet je jasno, kako si moramo pomagati. Vse nepotrebne izdatke treba skrajšati, produktivnost pa povsodi povečati. Vsaj glede skrčenja izdatkov se je nekaj že storilo, a še dolgo ne vse to, kar bi se moglo storiti. Tako je dokazano, da bi samo v državni upravi mogli prihraniti na stotine milijonov. Vsa od teh prihranjenih milijonov bi mogel dvigniti produkcijo, vsak od teh milijonov bi mogel ustvariti nove možnosti zaslužka. Toda treba je močne in počtene roke, da izvede to znižanje nepotrebnych izdatkov. Roka, ki se pred prvimi humornimi ustavi, roka, ki omahne pred prvimi apeli na obzirnost, takšna roka ne bo nikdar izbrišala nepotrebnych izdatkov. Samo močna roka, ki na podlagi svoje čiste vesti ve, da je v pravici, izvede tudi resnično redukcijo nepotrebnych izdatkov.

A treba je tudi bolje gospodariti! Poglavje gospodarstva v državnih podjetjih mora ostati kot ena prvih točk dnevnega reda, dokler ne bo zadovoljivo rešeno. Ne gre, da se železniške tarife tako visoke, da zastaja naša zunanja trgovina, ker morajo železnice dobiti s previsoko tarifo nadomestilo za brezplačno prevažanje potnikov in blaga na račun raznih ministrstev. Ne gre, da mora davkoplačevalec kriti primanjkljaj v upravi državnih gozdov, dočim bi moral v svojem prebitku biti v pomoč tudi ta s posebnim gospodarstvom. Ne gre, da s pasivnimi rudniki ubijamo delo in produkcijo v zasebnih premogovnikih ki plačujejo državi desetmilijonske davke. Ne gre, da z nepotrebni komisijami obremenjujemo zasebna podjetja, ki že skoraj podleajo težkim posledicam krize. Ne gre, da se uničuje trgovina z raznimi uredbami, ki so po svojih učinkih že direktni apeli k preziranju poslovne morale. Še celo vrsto po-

dobnih napak bi lahko navedli in še dolgo ne bi navedli vseh.

In kar je najhuje! Vsi brez izjeme za te napake vemo, vsi brez izjeme jih poznamo, a vendar se nič ne zgodi, da bi jih že bilo enkrat konec. Skoraj bi morali reči, da nas stiska še ni stisnila dovolj, da trpimo, da nas še naprej dušijo te napake. Dosti imamo ljudi, ki bi nad vse radi pomagali, da bi se rešili vseh teh napak, a vedno se je še dobra volja teh ljudi ubila, ker so spoznali, da je vse njih prizadevanje zaman. Samo malo prilike dajte ljudem, da bodo videli, da se njih prizadevanje po zboljšanju upošteva in povsod se bodo oglasili zavezniki za odpravo napak.

A ne na zadnje je treba dati tudi nekaj oddiha gospodarstvu. Čisto nemogoče je pričakovati, da bo gospodarstvo kar neprestano sipalo državi dohodke, če pa se njegovi prejemki neprestano manjšajo. Davčna uprava mora že enkrat pričeti z

olajševanjem davčnega bremena že zato, da bo pozneje moglo gospodarstvo dati tem večje dohodke. Motorju je treba priliti benzina, da more delati.

Ni novoga niso te konstatacije, ki so bile izrečene že nešteto krat in vedno le s tem žalostnim rezultatom, da so bile preslišane. Samo v tem pa je tudi vzrok, da se za naše gospodarstvo še ni pričelo vstajenje, čeprav bi se moglo že davno. Kajti dovolj velika in dovolj bogata je naša zemlja za nas vse in vsem more dati zadosti kruha in zaslužka. Samo enkrat moramo že pričeti prav gospodariti, da bodo v državnem gospodarstvu veljala prav ista načela kot v zasebnem. In takoj bo tu vstajenje za vse naše gospodarstvo in v tem tudi za ves naš narod in za njegovo kulturo.

Naj bi dala postavitev enotnega državnega gospodarskega programa signal, da smo krenili na pravo pot, in vstajenje našega gospodarstva se je pričelo.

In za takšno poslovanje privilegije?

Kako je bilo na skupščini beograjske nabavljalne zadruge

Beograjska nabavljalna zadruga državnih nameštencev je imela v nedeljo svoj 14. redni občni zbor, o katerem poročajo beograjska »Pravda« med drugim to-le:

...Čeprav je bilo tiskano poročilo razdeljeno med člane, je vendar večina zahtevala, da se poročilo prečita. Iz poročila se v glavnem vidi, da je imela zadruga v preteklem letu 984.615,82 Din izgube. Nadalje se v poročilu navajajo ogromne težkosti, s katerimi se je morala uprava boriti in kaj je storila uprava, da je rešila zadrugo pred še večjimi izgubami in četo pred popolnim polomom. Uprava predlaga, da se za kritje izgube uporabi iz fonda nepremičnin 841.480 Din, iz rezervnega fonda pa 143.134 Din...

Predno se je pričela debata o poročilu uprave je povzel besedo dr. Mladen Josifović, ki je izvršil revizijo zadruge.

»Za neugodno poslovanje zadruge navaja dr. Josifović činjenice, ki gredo v breme prejšnjega upravnika zadruge g. Popovića. Kupovalo se je nepotrebno blago. Pravočasno ni bilo vrnjeno blago, ki je bilo vzeto v komisijško prodajo. Koncem leta 1931 je bilo v zadržnem skladišču manufakturnega blaga za 6.500.000 Din, kar ni odgovarjalo potrebam. Istega dne je bilo dognano, da dolgujejo zadržni člani zadrugi nad 5 milijonov dinarjev. To pomeni nad 11 milijonov zamrzlega zadržnega kapitala, da zadruga ni mogla uspešno vršiti svojih poslov.

Po pregledu dela upravnik je upravniki odbor Glavnega Saveza prepričal, da je ta glavni krivec. Med drugim se je konstatalo, da je zadruga izstavila tujim upnikom za 107.000 Din več menic, kakor so znašale njih terjatve... Nadalje navaja dr. Josifović, da je zadruga plačevala nekim tujim tvrdkam blago dražje, kakor pa so plačevali beograjski trgovci. Dotične tvrdke so mu pojasnile, da pride to od tega, ker zadruga ni na glasu dobrega in rednega plačnika.

»Te besede dr. Josifovića so ponovno povzročile vihar in ogorčene proteste proti bivšemu upravniku. Vihar je postal še močnejši, ko pove dr. Josifović, da je upravni odbor pooblastil upravnik, da nakupi na Dunaju zadržni potrebne blaga za 30 do 33 tisoč švicarskih frankov, on pa je kupil za 42.000 šv. fr. večinoma blaga, ki je bilo zadrugi nepotrebno in ki ga je zadruga že imela v zalogi.

Skupščina se spreminja v peklenski trušč.

»Okoli 500 članov je prekorajilo, nadaljuje g. Josifović, maksimum dovoljenega kredita in nad 200 je dobilo blago, čeprav jim odbor ni dovolil kredita. Šlo se je celo tako daleč, da je neki bivši član uprave vzela blaga za 17.000 dinarjev, zadnje odplačilo pa je izvršil v letu 1931.

Zbornovalci so zastrmeli. »Kdo je to? Imenujte ga!« klicajo z vseh strani.

»To je soproga g. Jovića, ki je odstopil istočasno, ko je bilo odpovedano upravniku. (Op. uređ. V posebnem popravku navaja v naslednji številki »Pravda« g. Jovića, ki je beograjski advokat, da mu zadruga dolguje na honorarju še nad 3000 Din.)

V nadaljevanju svojih izjavanj pravi dr. Josifović, da je zadruga zaprosila, ko je prišla v brezihoden položaj, Savez za kredit v višini 600 tisoč. Savez je bil pripravljen dovoliti ta kredit pod pogojem, da se odstavi upravnik Popović. Trije člani uprave so nato odgovorili v zelo ostrem pismu, da ne dovoljujejo Savezu, da postavlja takšne pogoje.

»Kdo so ti?«

»To so: g. Jović in g. Vitas. Ko sem prevzel nadzorstvo nad poslovanjem zadruge, nadaljuje dr. Josifović, je Savez pristal, da dovoli kredit za odkup zapadlih menic. Tako je bilo odkupljenih menic za 700.000.

»Ker je upravni odbor hotel odpuštili upravnik sem sprejel drugo rešitev, da se mu odpove. V tem primeru pa je morala zadruga plačati upravniku 36.000 Din odpravnine.«

Ponovni protesti.

»Ni mi bilo plačanih vseh 36.000, ker mi je bilo odtegnjenih 19.000, kolikor je bil zadržni dolžan.«

»Pa to je isto!«

Mislimo, da to iz poročila zadostuje in da k poročilu ni treba prav nobenega komentarja. Končno naj bi omenili samo še to, da je bila stari upravi odobrena razrešnica, ko so bili izvoljeni v odbor štirje člani opozicije.

ZDRUŽENJE BANČNIH ZAVODOV V LJUBLJANI

V sejni dvorani Zadržne gospodarske banke se je vršila dne 11. t. m. I. redna skupščina Zdržnja bančnih zavodov za Dravsko banovino. V imenu Zbornice za TOI se je udeležil skupščine tajnik dr. Pless. Predsednik pripravljalnega odbora gen. ravnatelj dr. Slokar je uvodoma predlagal, da se pošlje Nj. Vel. kralju udanostna brzojavka, kar je skupščina sprejela z navdušenjem. Nadalje je bilo sklenjeno, da se odpošlje pozdravna brzojavka trgovinskemu ministru, pozdravni pismi pa banu dr. Marušiču in predsedniku Zbornice Ivanu Jelačinu. Nato so se vršile volitve in so bili izvoljeni: za predsednika gen. rav. dr. Slokar, za I. podpredsednika gen. ravnatelj Tosti, za II. podpredsednika gen. ravnatelj dr. Pavlin, za odbornike pa: ravnatelj Banjac, ravnatelj Perković, ravnatelj Smertnik in ravnatelj Gruden. V nadzorni odbor pa ravnatelj Ljubčić, ravnatelj Djinovski in ravnatelj Briški.

Vesele Velikonočne praznike

cenj. naročnikom, dopisnikom
in poslovnim prijateljem

želita

Uredništvo in Uprava

Ali je to res mogoče

Na naslov davčne uprave

»Slovenski gospodar« poroča, da je neka davčna uprava zarubila za kuluks hranilno knjižico. V odloku o tej zaplembi pa se pravi, da se bo hranilna knjižica prodala do vsote 500 Din pod cenilno vrednostjo, pri višji vsoti pa samo do tri četrt cenilne vrednosti.

Ne moremo si misliti, da ne bi bilo poročilo »Slovenskega gospodarja«, ki pravi, da je imel ta odlok v roki, netočno. Zato pa se moramo tem bolj čuditi, kako je kaj takšnega sploh mogoče. Vsa naša javnost, vsi naši javni in gospodarski delavci se pehajo in trudijo, da bi vsaj nekoliko dvignili čisto na tla pobito zaupanje. Pa pride sedaj davčna uprava, ki brez tega zaupanja sploh živeti ne more, pa uničuje še one majčkene ostanke zaupanja, ki so še ostali. Kajti nič drugega ko to pomeni napoved, da se bo hranilno knjižico prodalo za največ tri četrtine nje cenilne vrednosti! Kaj pa sploh davčno upravo briga, če da kdo za hranilno knjižico tudi več, kakor pa je vredna? Kaj na vse zadnje davčna uprava misli, da mora zarubljene davkoplačevalce škodovati? Je to tako neverjetno postopanje, da moramo vztrajati na tem, da pojasni finančno ravnateljstvo vso zadevo javnosti.

Pred kratkim je razburjala javnost ona nelepa afeta kupčevanja s hranilnimi knjižicami. Kaj naj sedaj postane ta škodljiva trgovina kar oficijalna?

Pri tej priliki pa bi omenili še nekaj drugega. So pa tudi davčni uradi, ki sploh ne sprejemajo hranilnih knjižic v plačilo davkov. Ti uradi sicer vedo, da marsikateri davkoplačevalec na drug način ko s hranilno knjižico sploh ne more zadostiti svoji davčni dolžnosti, ker so mnogi že v tem težkem položaju, da se morejo vzdržati le, če načenjajo svoje rezerve. Toda nekatere davčne uprave vsega tega ne upoštevajo in ne sprejemajo hranilnih knjižic, ker se boje, da jim ne bodo takoj izplačane.

Toda vsaj eno pa bi smel davkoplačevalec v tem primeru pričakovati od davčne uprave, da prizna davkoplačevalcu, ki prinese hranilno knjižico, dobro voljo in da tudi temu primerno uravna svoje postopanje. Nam se pa poroča, da nekatere davčne uprave te uvidevnosti nimajo in da se je dogodilo, da ni hotela davčna uprava počakati niti par dni, temveč je kar zaplenila živino in mlade junce prodala po 1 Din za kg žive teže, ko je vendar tržna cena do petkrat večja. Na ta način pa se davkoplačevalcem dela težka škoda, ki je čisto nedopustna in napačna tudi s stališča davkarije same.

Zakaj le od davkoplačevalcev more živeti davkarija in zato je v lastnem interesu davčne uprave, da ne uniči niti enemu davkoplačevalcu gospodarske eksistence. Dokler bo mogel davkoplačevalec nekaj zaslužiti, bo še vedno mogla tudi davkarija dobiti vsaj nekaj, ko pa bo njegova gospodarska eksistenca uničena, je za davkarijo ta davkoplačevalec za vedno izgubljen.

Mislimo, da bi bil res že čas, da bi tudi davčna uprava prišla do te uvidevnosti in zato pričakujemo, da bo finančna direkcija poučila v tem smislu svoje organe, da ne bodo ti mislili, da se z enim proračunskim letom njih poslovanje že tudi neha. Kajti tudi prihodnje leto bodo morali imeti davkoplačevalci denar za davke!

Narodno obrambno društvo „Bran-i-bor“

Naši rojaki v tujini se čedalje težje branijo proti tuji poplavi in se bore za svoj obstanek, to pa toliko bolj, ker nimajo iz središča matičnega naroda skoraj nobene opore. Ze tri leta nimamo obče narodne nadstrankarske ustanove, ki bi mogla pomagati v sili in potrebi najbolj zapuščenemu delu naroda. — Veliki nemški narod ima v take namene poleg znanega nam »Schulvereina« tudi še »Südmark«, a vrhu tega si je ustanovil še posebno društvo v pomcu »Nemcem v tujini«, ki prejema od prvih dveh organizacij denarna sredstva. Prav tako imajo Italijani poleg šolske družbe »Dante Alighieri« še posebno podporno akcijo za Italijane v inozemstvu. Poleg teh društev pa sodeluje ves državni aparat, ki tekmuje z društvi v delu za iste cilje ...

Narodni naši delavci čutijo zadnja tri leta posebno bridko svojo onemoglost v delu in skrbeh za rojake zunaj mej te države. Ali ker so potrebe čedalje večje in nujnejše, ker zahteva tudi propagandno delo zanesljive gnotne opore, se je združilo že v avgustu petnajst narodnih delavcev v namen, da ustanove novo narodno obrambno društvo z imenom »Bran-i-bor«, da bi pomagali braniti vse teptane in zaničevane ter boriti se za njihovo boljšo bodočnost. Ali nove naloge, ki so se pokazale v zadnjih treh letih, pa tudi zahteve novega društvenega zakona, katerim je bilo treba ugoditi, so zavlekle odobritev pravil, tako da se je vršil ustanovni občni zbor šele 23. marca t. l. v posvetovalnici na magistratu.

Povabljen je bil samo ožji krog narodnih delavcev, ki so se že doslej zanimali za take vrste narodnega dela in odzvalo se je 38 udeležencev iz vseh krogov ljubljanskega mesta. Namesto radi stanovskih poslov zadržanega inicijatorja dr. Otona Pačca je zbor vodil njegov sodrnik Andrej Gabršček, ki je razložil namen in pomen tega sestanka in neobhodno potrebo novega društva »Bran-i-bor«. Vsi udeležniki so soglasno odobrili ustanovitve in so tudi potem v celoti sprejeli pravila, ki jih je banska uprava že odobrila. S tem sklepom je bilo društvo ustanovljeno, nakar je bil soglasno izvoljen osrednji odbor, ki se je konstituiral tako-le:

Predsednik dr. Josip Krevl, notar, I. podpredsednik dr. Matej Slavič, rektor univerze, II. podpredsednik Andrej Gabršček, novinar, tajnik Vladimir Saksida, uradnik, blagajnik Stane Vidmar, tovarnar. Odborniki: dr. Janko Brejc, odvetnik, dr. Julij Fellacher, drž. pravdnik, dr. J. Gorjanc, profesor, Joško Prezelj, profesor, Fran Grafenauer, profesor, Fran Venturini, učitelj. Namesniki: Josip Znidarčič, sreski načelnik, dr. Lojze Kuhar, novinar, Ivan Srebrnič, rač. nadsvetnik, Josip Ribičič, učitelj, dr. Stojan Bajič, sodnik, Franjo Uršič, žel. uradnik. Pregledniki: dr. Vilko Baltič, predsednik Pokoj. zavoda, dr. Dinško Puc, župan, ing. Janko Mačkovešek, grad. nadsvetnik.

Soglasnost vseh zborovalcev in imena novega odbora so porok, da bo novo društvo res občna narodna ustanova, vzvišena nad vse težkoče sedanjega javnega življenja in ostane v vsakem položaju dosleden bорец za pglavitni namen društva, ki je: »da na primeren način vzbuja zanimanje javnosti za Jugoslavoane v tujini, da javnost seznanja z njihovimi potrebami in položajem ter zbira sredstva za njihovo kulturno in gospodarsko povzdigo.«

V dosego tega namena: »ustanavlja društvo širom vse kraljevine podružnice, ki bodo v določenem jim delokrogu zbirale sredstva in na primeren način vzbujale zanimanje za namene društva, vpliva na korporacije in javnost sploh v ta namen,

da podpira kulturne in gospodarske interese Jugoslovanov v tujini, skrbi za razne prireditve, predavanja in potovanja, zbira in izdaja gradivo, ki se nanaša na Jugosloane v tujini, itd.«

»Bran-i-bor« ima svoje prostore v poslopiju Podunavsko-jadranske banke, nasproti glavni pošti, Šelenburgova ulica 7/II. Uradne ure so od 9. do 12. in od 4. do 6. ure vsak dan, izvemši nedelje in praznike.

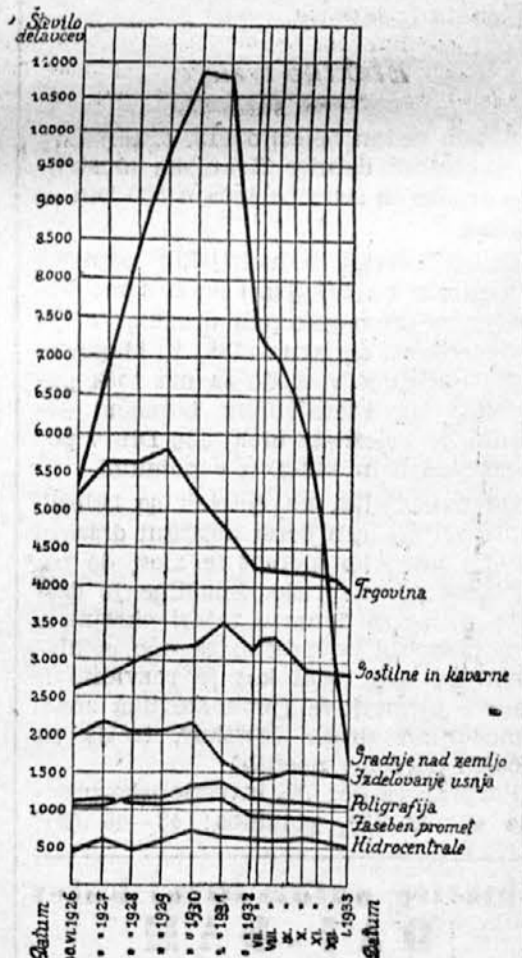
Glavno delovanje društva se bo vršilo

Nazadovanje našega gospodarstva Standard prebivalstva padel

Najznačilnejše za stanje vsakega gospodarja je število nameščencev, ki jih preživlja. Če se podjetje razvija in napreduje, potem se večja tudi število njegovih nameščencev, če pa pritisne kriza podjetja, da se zmanjšuje njegov obrat, potem tudi neizogibno pada število njegovega delavstva. Po številu nameščencev se more zato točno ugotoviti, če podjetje napreduje ali nazaduje, prav tako pa se more po številu nameščencev ugotoviti isto glede vsega gospodarstva.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je na podlagi te resnice izdelal več diagramov, ki nazorno kažejo ves razvoj našega gospodarstva od leta 1926 pa do leta 1933. Od teh diagramov objavljamo tri in sicer za vse najvažnejše stroke.

Vsem diagramom je že na prvi pogled lastna ena skupna črta. Prav vse panoge našega gospodarstva kažejo od leta 1926 do 1929 vstajajočo črto. Pri vseh podjetjih se število nameščencev veča in sicer pri nekaterih zelo ostro. Leta 1929 pa se pri nekaterih panogah že pokazuje obrat in število nameščencev pada. Leta 1930. je vedno več panog s padajočo tendenco, ki postane že leta 1931 splošna z edino izjemo tekstilne industrije, ki je sicer v letu 1930 nekoliko nazadovala, pa se kmalu opomogla in nato napredovala še do leta 1932 in se vzdržala na tej višini tudi še do leta 1933. Ta izjema je nad vse razumljiva. Na eni strani je visoka zaščitna carina kar klicala k ustanovitvi domačih tekstilnih fabrik, da se je število nameščencev v štirih letih skoraj podvojilo (od 5000 do 9200). Nato je sledil padec, ki se je kmalu nehal nato vsled raznih deviznih omejitev in silnega padca uvoza in tako je

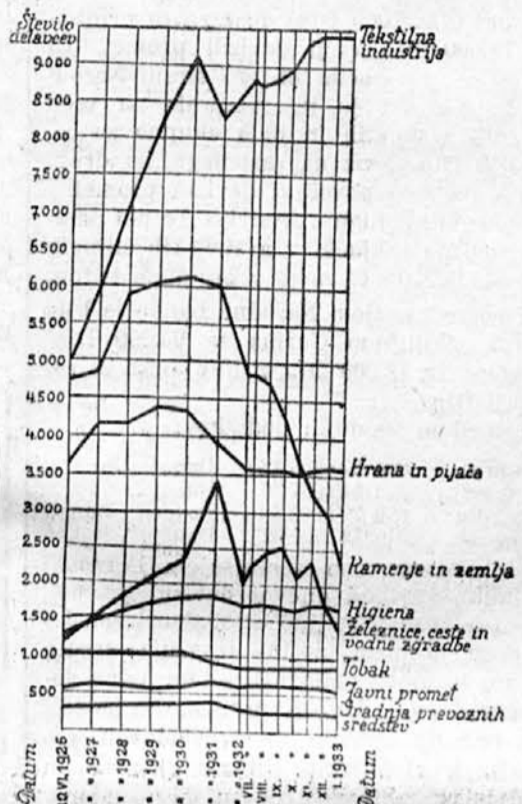

v podružnicah, po znanem dobrem vzgledu, ki se je že prav dobro obnesel. Dosedanji vrli narodni delavci dobe v nekaj dneh že okrožnice z navodilom, kako je treba ustanoviti podružnice, dobe tudi že pravila in vse, kar je potrebno za ustanovitev.

Novemu društvu želimo največji uspeh v prepričanju, da bo naše ljudstvo razumelo veliko in neobhodno potrebno nalogo, izraženo že v imenu »Bran-i-bor«: brani in bori se!

Število nameščencev v tekstilni industriji že prekoračilo rekordno število v l. 1930. in doseglo že skoraj število 10.000 nameščencev.

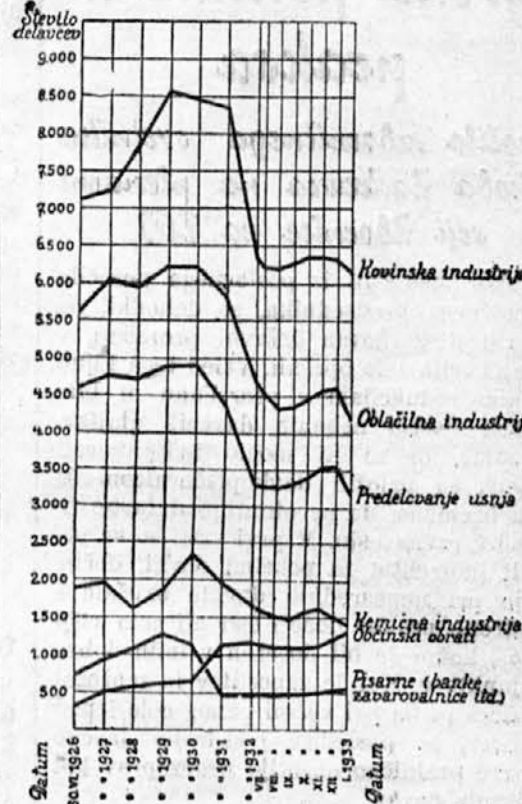
Kakor že omenjeno, je trgovina najprej občutila krizo in se od takrat ni mogla več odpomoči. Padec je bil tako velik, da je število nameščencev v trgovini padlo dosti

pod višino leta 1926. Takrat je bilo v trgovini zaposlenih skoraj 5200 ljudi, a letos 1933 že manj ko 4000. Nujno bi bilo želeli, da bi si to obupno padajočo črto ogledali vsi tisti, ki so še gluhi na vse pritožbe in zahteve trgovstva. Še posebej pa bi jo priporočali v študij in razmotrivanje onim, ki s čisto neutemeljenimi privilegiji konzumom in združnim trgovinam uničujejo trgovini vsako konkurenčno sposobnost in s tem eksistenčno možnost.

Posebno pozornost zaslužita še dve industriji in sicer gozdno planinska in gradbena. Padec obeh industrij je naravnost katastrofalen in črta obeh teh industrij kar tekmujeja, katera bo bolj zdrknila navzdol. Pri gradnjah nad zemljo je bilo leta 1930. zaposlenih skoraj 11.000 delavcev, leta 1933. pa le nekaj nad 1500. Do leta 1931. se je še držalo staro število, ker so se pač dela še nadaljevala, v letu 1931 pa je padlo število za približno 3000, v letu 1932 pa skoraj za še enkrat toliko. Pri lesni industriji, ki je najbolj navezana na svetovni trg, se je kriza tudi že pokazala takoj v letu 1929, a do leta 1930 primeroma še ni bila ostro, saj se je število nameščencev znižalo le od 12.500 na 12.000. Leta 1930. pa se je pričel oni silni padec, ki se je nadaljeval v nič manjši meri še vse leto 1931. in se v začetku drugega tromesečja v l. 1932. nekoliko ustavil, a se potem zopet nadaljeval. Od nad 12.500 nameščencev v letu 1929. je lesna industrija padla na le nekaj nad 5000 v letu 1933. Torej mnogo več ko petdesetprocenten padec. Diagram govori tako pre-

pričujoče jasno, da res ni potreben noben komentar.

Druge industrije kažejo skoraj čisto enako razvojno črto. Kovinska, oblačilna in usnjarska industrija so se razvijale skoraj do pičice enako. Dvig do leta 1929, narahlo nazadovanje do leta 1931, potem silno nazadovanje do leta 1932 in po prav neznatnem zboljšanju v letu 1932 zopet občutno nazadovanje proti koncu l. 1932 in začetku letošnjega leta. V glavnem kaže isto razvojno črto tudi kemična industrija.

Edino občinski obrati pa kažejo stalno rastočo tendenco in so mogli število nameščencev povečati za 1000. Ta napredek občinskih obratov je nad vse razumljiv in ni baš dokaz zdrave gospodarske politike. Pa na vse zadnje je že to dosti, da je sploh tu ena panoga, ki napreduje. Upamo, da ne na škodo občinskih davkoplačevalcev.

Se nekaj je pripomniti. Če pada število nameščencev v vseh glavnih pridobitnih panogah, če je povsod zaslužek manjši, potem mora biti manjši tudi standard prebivalstva. In to dokazujejo diagrami nad vse jasno. Nazadovale so gostilne in kavarne (z izjemo vinotočev), nazadovali zasebni promet, nazadovali živilski obrati in tudi tobačna potrošnja je padla. Narodni dohodek je padel, kupna moč prebivalstva je manjša.

Iz tega pa nujno sledi, da je manjša tudi davčna moč prebivalstva. A na davčni upravi menda tega še niso spoznali in pridobitno odmerjajo še vedno na podlagi dohodkov prejšnjih let. Toda slika se je med tem čisto izpremenila, kar jasno kažejo naši diagrami, ki smo jih objavili tudi v tem upanju, da si jih bo ogledala tudi naša davčna uprava.

Denarstva

PRED USTANOVITVIJO DRUŠTVA DOLŽNIKOV.

Društvo dolžnikov, ki bo imelo namen ščitenja skupnih in posameznih interesov svojih članov potom intervencij pri upnikih, v konkurznih, poravnalnih in posredovalnih postopanjih, pri raznih oblastih itd., se osnuje za Dravsko banovino v najkrajšem času. Splošno stremljenje organiziranja vsakovrstnih skupnih interesov v sedanjih kritičnih časih je prineslo samo po sebi tudi za dolžnike kot velevažne gospodarske faktorje živo potrebo po složnem nastopanju za obrambo svojih ogroženih interesov. Do ustanovnega občnega zbora društva, ki se bo vršil v kratkem v Ljubljani, naj se obračajo zainteresenti po informacije itd. na »Pripravljalni odbor za ustanovitev Društva dolžnikov Dravske banovine« Ljubljana, poštni predal št. 215.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek → Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvana d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Za vse naše vloge in obveze jamči z vsem premoženjem in vso davčno močjo
Dravska banovina

KDOR VARČUJE
SIVIH LAS SE
OBVARUJE

**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE**

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe.	Ljubljana	Zaloga spirita, raznega žganja in konjaka.
Veleprazarna kave. Mlini za dišave.	Dunajska cesta 33	Mineralne vode.
Točna postrežba	Ustanovljeno leta 1840	Ceniki na razpologu

Pred nakupom si ogledaj nova chrom-poniklana
PUCH-kolesa!

Ugodne cene in plačilni pogoji

IGN. VOK - Ljubljana

Tavčarjeva ulica števil. 7

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše
klisarna ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

'KVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir ..

BRATJE PIATNIK, RADEČE

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 3

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

Mlinska sita — Gonilna jermena
Mlinski stroji
Mlinski kamni vseh vrst

BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska 35
TELEFON ŠT. 27-25 — KONKURENČNE CENE!

KASTELIC in DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

ALEKSANDROVA CESTA 9
PRITLIČJE LEVO

**GLAVNO ZASTOPSTVO
ZA SLOVENIJO:**

Združenih papirnic Vevče,
Goričane in Medvode d. d.
v Ljubljani in Sladkogorske
tovarne papirja in lepenke d. z. o. z., Sladki vrh

„Slavija“

**Jugoslovanska zavarovalna banka
v Ljubljani**

Gosposka ulica 12, telefon števil. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročnice, plakate, epake, renike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigoveznica